

FABRİKA AYARI

Anlamalı Bir Hayatın Peşinde Konuşmalar

HAYATİ İNANÇ - BEKİR DEVELİ

© Hayati İnanç - Bekir Develi

© Profil Kitap

Yazarlar / Hayati İnanç - Bekir Develi

Kitabın Adı / Fabrika Ayarı

Genel Yayın Yönetmeni / Münir Üstün

Editör / Zeynep Ekşi

Kapak Tasarım / Ömer Faruk Yıldız

İç Tasarım / ademsenel.com

Baskı-Cilt / İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna – Bahçelievler / İstanbul

Tel: (0212) 496 11 11

Sertifika No: 44066

1. Baskı: Şubat 2020

978-605-7525-82-6

Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 45359

PROFİL: 763

PRESTİJ KİTAPLAR: 38

PK **PROFİL KİTAP**

Necip Fazıl Bulvarı Keyap Sitesi G1 Blok No: 112

Yukarı Dudullu - Ümraniye / İstanbul

www.profilkitap.com / bilgi@profilkitap.com

Tel: 0 216 365 70 91 (pbx) Faks: 0 216 365 70 94

Profil Kitap Maviyağaç Kültür Sanat Yayıncılık Tic.Ltd.Şti markasıdır.

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Hayati İnanç, Bekir Develi ve Profil Kitap'a aittir. Yazarlardan ve yayıncının izni olmadan herhangi bir formda yayınlanamaz, kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Ancak kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

FABRİKA AYARI

Anlamalı Bir Hayatın Peşinde Konuşmalar

HAYATİ İNANÇ - BEKİR DEVELİ

Önsöz Makamında

Denizli'nin en küçük kazası Çameli'de 1961'de doğup yatılı mekteplerden de geçtikten sonra İstanbul Hukuk'u 1984'te bitirdim. Yedi sene kadar avukatlıktan sonra mesleği bırakıp sunuculuk, öğretmenlik, denetçilik, yayıncılık yaptım.

Ama en çok kadim şiirimizin ustaları ile hemhâl oldum. Onların hayranlıkla okuduğum eserlerini insanımızla paylaşmayı yol edindim. O bilgelik ve zevkten haberdar etmek istedim gençleri. İnsana yatırımdan daha değerli ne vardı ki?

Dünya dediğin birkaç günlük hikâye. Ne kaldı şurada?

Göçtükten sonra arkamdan hayır dua edecek birkaç yüz genç bırakabilir miyim diye başladım.

Allah bereket verdi.

Gençlerimiz beklediğimden çok daha fazla ilgi gösterdi.

Özlemişlerdi kendi kıymetlerini çünkü ve fark ettiler ki paha biçilmez bir hazinenin varisiler. O erişilmez güzellik ve zenginlikteki şiirimizin arka planını merak ettiler.

Bahtiyarım.

Dua bekliyorum.

Hayati İnanç

Başlarken...

Bismillah: O'nun adıyla...

Sözün başında şunu ifade etmeli ki kalem ve fikir erbabının tahtında gözümüz yok. Onların isminin hizasına ismimizi yazdırmak gibi bir iddiamız da yok. Haddimizi biliyoruz, hamd olsun. Büyük müelliflerin, mütefekkir ve şairlerin binbir çile ve emekle ortaya koydukları saygıdeğer eserler, bizim de tutunduğumuz ve aydınlığında yol almaya çalıştığımız temel metinlerimizdir. Onları ve o muazzam mesailerini öpüp başımıza koyuyor, saygıyla, muhabbetle selamlıyoruz.

Fakat tahdîs-i nimet babından itiraf etmeliyiz ki, Allah Teâlâ'nın bir lütfu ve keremi olarak asla layık olduğumuzu iddia edemeyeceğimiz bir ilgiye ve teveccühe mazhar oluyoruz. İnsanlar söylediklerimize değer atfediyor, kulak veriyor. Ve biliyoruz ki bu da beraberinde büyük bir sorumluluk yüklüyor bize.

Zira hepimiz bize lütfedilen imkânlardan hesaba çekileceğiz. Sesimize kulak vermiş, gönüllerini bize ayarlamış kardeşlerimiz varken sağır dilsiz numarası yapamayız. Bir umuda, bir dirilişe, yeni bir başlangıca vesile olacaksa sözümüzü sakınamayız. Buna hakkımız yok.

İşte bu kitap tamamen bu sorumluluğun şuuruyla vücut buldu. Sözümüz noksan kalabilir, derdimizi bihakkın dile getirememiş olabiliriz ama son kertede muradımız, ağzımızdan çıkanlara değer atfeden insanlara karşı yazı suretinde de vazifemizi dile getirmektir. Çünkü hepimiz bir şekilde imtihan oluyoruz. Söylediklerimiz kadar söylemediklerimizden de, yaptıklarımız kadar yapmadıklarımızdan da hesaba çekileceğiz.

İnancımız şudur: Din bir hâl meselesidir. Onunla hâllenmeden, onu üzerimizde taşımadan dine hakiki anlamda bir mensubiyetten ya da kâmil manada bir sadakatten söz edemeyiz. Evet; dinin felsefesi var, ilmi var, teorisi var, düşüncesi var ama nihai gaye onun bir hâle, bir hayat tarzı ve pratiğine dönüşmesidir. Hayata dokunmayan, yön vermeyen bir din algısı eksiktir. Kitapların sayfaları arasında kalan, amele dönüşmeyen bir düşüncenin, ne kadar parlak ve süslü cümlelerle ifade edilirse edilsin, hiç kimseye bir faydası yoktur.

Modern zamanların çocukları olarak bizler çok şey yitirdik, birçok değerimiz elimizden kayıp gitti. İşin kötüsü bu kaybın farkında da değiliz. Meşgulüz, yoğunuz, amansız bir koşuşturma içindeyiz. Bununla beraber hayatımızda hep bir şeylerin eksikliğini hissediyoruz. Neyi ıskalıyoruz, ihmal ettiğimiz nedir? Bunu düşünecek vaktimiz de yok maalesef. İki kapak arasına aldığımız bu metnin asıl amacı biraz da büyük şairin, “Neyi kaybettiğini hatırla!” dediğidir. Önce bir eksliğimiz, bir kaybımız olduğunu hatırlamak / hatırlatmak istiyoruz. Sonra da vüsatimizce yitik olanın ne olduğuna işaret etmeyi, onun adını koymayı murat ediyoruz.

Bunu yaparken çok çetrefilli, alımlı, felsefi ve teorik cümlelerin arkasına sığınmadık. Zira amacımız büyük büyük laflar etmek değil, bir başlangıca vesile olabilmektir. Çok değil sadece bir yaraya merhem olabilirsek, bir kalbe dokunabilirsek, bir gönülde umut ve merhamet ışığı yakabilirsek bu bize yeter. Sadece bir kardeşimizin “fabrika ayarı”yla, yani fitratıyla yüzleşmesine aracı olsa, bu kitap görevini fazlasıyla yapmış olacaktır. Ki fitrata dönmek şairin, “Eve dön, şarkıya dön, kalbine dön!” çağrısına da uyumak manasına gelir.

Kıymetli gönül adamı, değerli büyüğümüz Hayati İnanç’la, arka fonda hep bu hissiyatı saklı tutarak sohbet ettik. Çünkü sohbetin gücüne ve bereketine inanıyoruz. Zira sohbet bir hâl aktarımıdır. Sohbet gönlün dile gelmesidir. Sohbet kalbin içindekinin bütün yalınlığıyla dışa vurmasıdır. Sohbet ile söz âdeti can bulur, can olur, can verir.

Evet, bir sohbetin, muhabbetin sonucunda ortaya çıkan bu kitabın temel amacı bir yerlerde aksini bulmak, bir gönülden yankılanmaktır. Bir başlangıca vesile olmak, bir umudu diriltmektir. Bütün meselemiz, bir insanın kalbine dokunabilmektir.

Fahr-i Kâinat Resûl-i Zîşan aleyhisselâmın, Hazreti Ali Efendimiz’e söylediği o büyük söz, bu dağınık cümlelerimizin yegâne gayesi ve heyecanımızın da mazeretidir. Buyurmuştu ki Efendimiz (s.a.v.), “Ali, Allah’ın senin vesilenle bir kişiye hidayet nasip etmesi, senin için dünya ve içindeki her şeyden daha hayırlıdır.”

Umudumuz, belki de kurtuluşumuza sebep olacak o bir kişidir.

Duamız, o bir kişiye ulaşabilmek, dokunabilmektir.

Niyamız, o bir kişinin yarasına merhem olabilmektir.

Ötesi değil, fazlası da değil: Sadece o bir kişi.

Âmin.

Bekir Develi

FABRİKA AYARI

Anlamalı Bir Hayatın Peşinde Konuşmalar

1

“İnsanın; yaratılış gayesine uygun, dünyaya uğrama maksadına uygun o şeyi gecikmeden bulması icap ediyor. Ona harcanan mesai ne kadar olsa değer.”

| **Bekir Develi: Bismillahirrahmanirrahim. Allah’a hamd, Resûl-i Ekrem’e (s.a.v.), âline ve ashabına salât ve selam olsun. Rabbim, bu kitabı oluşturma adına sarf ettiğimiz zamanın hakkını verenlerden eylesin bizi inşallah. Okuyan kardeşlerimizden, bu kitabı okurken sarf ettikleri zamandan şimdiden helallik isteyelim, Allah razı olsun. Rabbimden bu çabamızı amel-i salih olarak kabul buyurmasını niyaz ederiz. Klasik bir başlangıç olmasın istiyorum: Öncelikle nasılsınız hocam?**

Hayati İnanç: Elhamdülillah, şükürler olsun. Allah’ın kulu, Resulü’nün (s.a.v.) ümmeti, kabahatine kusuruna rağmen hâlen nefes alan, seven sevilen biri olarak yaşıyoruz. Biz şükretmeyeceğiz de kim edecek? İyiyiz yani elhamdülillah, hiç hak etmediğimiz kadar. İhsan edildi, merhamete kavuştuk ve hayırlı bir hizmet nasip oluyor. Bu arada da niyetimizi sık sık kontrol ediyoruz; hataya düşmeyelim, havaya girmeyelim, kendimizden bilmeyelim diye. Çünkü

hayrı ve kemali kendinden bilen hain olur. Ve affedilmeyen tek suç hıyanettir. Bir iyilik ve güzellik varsa bu Allah'tandır. Kusur, noksan bizdendir. Seferle emrolunduk zaferle değil, Cenâb-ı Hak'tan hayırlı muvaffakiyet niyaz ederiz. Tüm arzumuz kısacık ömrümüzde insanlara bir Şekilde faydalı olmak, onları iyi insan olma yolunda bir adım daha teŐvik edebilmektir.

| Hocam, her Şeyin hoyratŐa, hızlıca tktildiği ve bu arzular beslenmediği zaman hesap sorulduğunuz, üretken olmamakla itham edildiğiniz hakikaten Çok acımasız bir tktim Őaęının ortasındayız. Evlilikler de böyle tktiliyor, aŐklar da; gerÇek anlamda aŐksa tabii... Yemeklerin bile isimleri *fastfood* olmuŐ ya ni hızlıca tktiliyor. Siz bir emek harcıyorsunuz, yıllarınızı veriyorsunuz, bir kitap yazıyorsunuz, onun sonunu getirmeden, hatta kitaba dahi baŐlamadan, yenisi ne zaman Őıkacak diye soruyor insanlar. Tabii bu tktim kültürünü beslemek işin artık 3D filmler Őekiliyor, sinemalar doluyor, taŐıyor. YouTube'tu, Netflix'ti, iletiŐim araŐlarıydı derken kitap sanki bunların iÇinde biraz yalnız kaldı...

Mtevezı, garip...

| Boynu bükük kaldı. Yani 8D sinemalar var mesela. Filmi izliyorsunuz; rüzgâr adamın kulağının arkasından geŐiyor, bunu hissettiriyorlar, yağmur yağıyorsa insanları ıslatıyorlar. Her Şeyin böylesine tktildiği, üretilen iŐlerle görsel duyulara bu kadar hücum edildiği Şu zamanda, kitap bir anlamda garip kaldı ve biz

şu an derdimizi bir kitapla anlatma muradıyla buluştuk, sohbet ediyoruz hocam. Siz hakikaten müktesebatı sağlam, kitaplardan daha çok beslenmiş biri olarak, kitabı bütün bu garipliğine rağmen daim kılan, değerli kılan şeyin ne olduğunu düşünüyorsunuz? Neden kitaptan vazgeçmemeliyiz ve neden kitabımızı hep başucumuzda durmalı?

Estağfurullah... Her duygu yanıltıcı olabilir derler; mesela göz yanıltıcıdır ama dokunduğunuz zaman, tanımadığınız, yeni tanıştığınız biriyle tokalaşıp musafaha ettiğiniz zaman güven hasıl olur. Yani suyun içine bir kurşun kalem sokarsınız kırık görünür, göz yanıltır sizi, elinizle doğru olduğunu anlarsınız. Koku ve dokunma yanıltmaz pek, pek yanıltmaz. Dokunduğunuz şey sizindir; yani ekranda okuduğunuz şeyle fazla özdeşleşemezsiniz moda deyişle, o size mal olmaz pek, aranızda bir mesafe vardır, bir sevimsizlik vardır. Ama kitapla dostluk kurarsınız, kokusu size sinner, o kitabı elinize aldığınızda eski bir dostunuzla karşılaşmış gibi olursunuz. Otuz yıl, kırk yıl önce okuduğum kitabı elime aldığım zaman heyecanlanırım hâlen. Klasiktir, onun bir değeri vardır; arada dostluk, yakınlık peyda olur. Kitabın değeri hiçbir zaman bitmemeli, gözden düşmemeli, modernite bizi o konuda aldatmamalı. Okuduğun şeye dokunacaksın.

| Eyvallah hocam. Yani çağımızın bize sunduğu bu görsel çılgınlık, bu efektler altında yanıltıcı. Kalbe dokunabilir değil, daha çok bir sihir, bir illüzyon. Öyle mi?

Tabii, tabii... İllüzyon... Aldatıcı... Zaten dünyanın kendisi aldangaç, bir de burada gönüllü bir aldanma hâli var. İnsanlar aslında yapmacık, yapay, sevimsiz, çok da insana hitap etmeyen bir alanda tatsız tatsız avunduklarını ve oyalandıklarını biliyorlar; yani aslında bu, neşeyi kaybedenin eğlenceye sarılması hâlidir. Biz neşeyi kaybettik. En doğru, daha güzel söyleniş biçimiyle *neşveyi*...

| Ne fark var ikisi arasında hocam?

Neşve ruha dair, eğlence bedene. Neşve sizi besler, olgunlaştırır, bazen güldürür bazen ağlatır, pişirir. Eğlence ise oyalır, vaktinizi işgal eder, elinizde hiçbir şey kalmaz, ondan buruk bir lezzet, bir hatıra dahi bulunmaz, anlamsız bir biçimde irtifa kaybetmiş olarak ortamdaki çıkarsınız.

| Bir nevi uyuşturucu gibi bir şey...

Uyuşturucu, tamı tamına, ağzına sağlık, tamı tamına uyuşma hâlidir. Gönüllü olduğu, bilerek yapıldığı için de tehlikelidir.

| Uyuşma hâli dedik ya hocam, şunu merak ediyorum: **Kimisi gerçekten mesuliyetinden, sorumluluğundan bihaber, o zaten böyle bir uyuşukluğun içinde, akıntıya kapılmış gidiyor. Kimisi mesuliyetinin farkında ama uyuşmak istiyor, aklımın bir fişi olsa da çeksem diyor. Çünkü kendisi, Allah'ın yüklediği sorumlulukları, gerçek, kâmil manada yerine getiremediğinin farkında. Bir film açıp izleyeyim, beni birazcık bu sorumluluktan kurtarsın, uzaklaştırsın**